

ДРУШТВО НА ЛИКОВНИТЕ УМЕТНИЦИ
ЗА ПРИМЕНЕТА УМЕТНОСТ НА МАКЕДОНИЈА

MACEDONIAN ASSOCIATION
OF ARTISTS IN APPLIED ART

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА - СКОПЈЕ

SKOPJE ART GALLERY

Родните полиња
на Македонија

The Plenteous
Fields of Macedonia

**БЛАГОЈА
ДРНКОВ**

**BLAGOJA
DRNKOV**

*26 компјутерски
фотографи*

*26 computer – processed
photographs*

24.03.–05.04.'98

Пред половина век Благоја Дрнков започна систематски да ја создава својата едноставна ризница на визуелни дела на неговото сочиво и на неговата ликовна имагинација. Тогаш стапи во Етнолошкиот музеј на Македонија чиј интерес ги обединуваше сите области на човечкото творење меѓу земјата, водата и огнот, меѓу волуменот, бојата и цртежот. Од суровоста и благородноста на природата и траењето на човекот во неа до пресоздавањето на видливиот свет во уметничко дело. Тогаш кога го запознав Дрнков веќе беше искусен, зрел и угледен мајстор на фотографијата, а неговите дела, низ кои одзвонуваше потресниот ритам на играорците од "Тешкото", керамичните хроматски хармонии од занаетот на родителите на Миладиновци и Рацин и чудесниот лов на риби со птици на дојранските води, тие негови циклуси наоѓаа место на насловните страни на списанијата, кај нас и во светот.

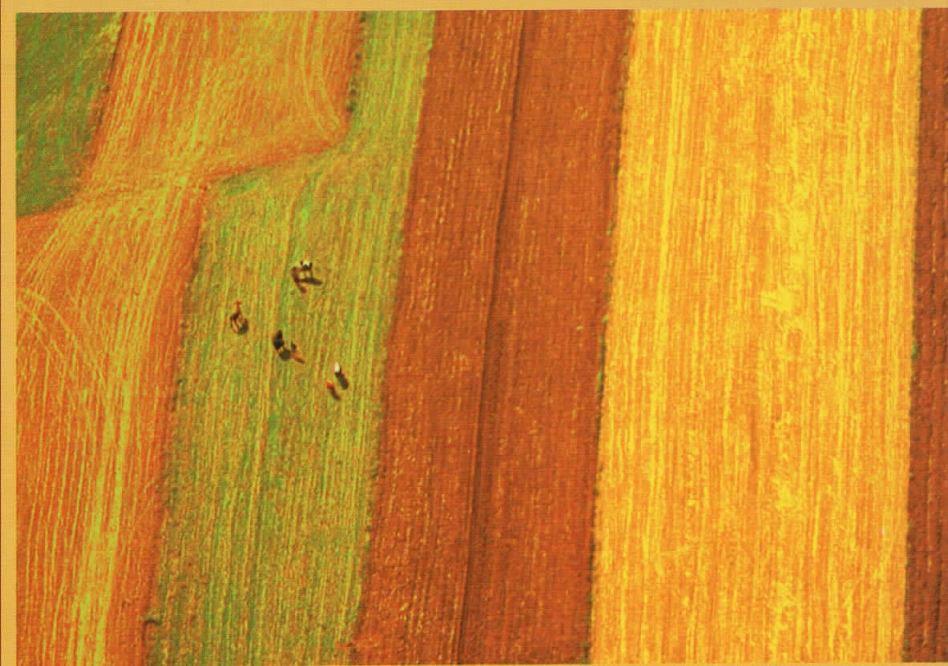
Знаев дека од младешки години фотографскиот апарат бил составен дел од неговото живеење, искажување, постоење. Неговите колеги од кругот на Ото Бихали - Мерин, тогаш легенди на фотографијата Дабац, Грчевиќ и Станимировиќ говореха: тоа го направи или ќе може да го направи Благоја Дрнков. Денес е тоа веќе историја, време кога вистината за македонското поднебје, пејзаж, ликовен облик, а пред сè за нејзиниот човек проговори низ фотографијата на Благоја Дрнков, автентично, жестоко, но и со топлина на човек поникнат од овој простор. Тој негов личен влог ќе го оценуваат оние што ќе ја проследат хрониката пред и по 1950-тата.

Со годините на откривање на фреските, иконите и архитектурата на средниот век во Македонија Благоја Дрнков тргна во свој нов визуелен истражувачки поход. Неговиот објектив и сочиво забележаа новооткриени дела кои кружеа по светот во елитни единици, во колор-техника која завладеа и во репрезентативните научни книги. Стереотипот на црно-белата фотографија како идеал на документарност ја губеше битката со обидот на колорот и усовршувањето на технологијата на графичките медиуми. Благоја Дрнков водеше битка во нашата средина со еснафската летаргичност на повеќе графичари кои го губеа чекорот на времето. Тој и денес со фанатична упорност настојува да го наметне стандардот на европската визуелна култура.

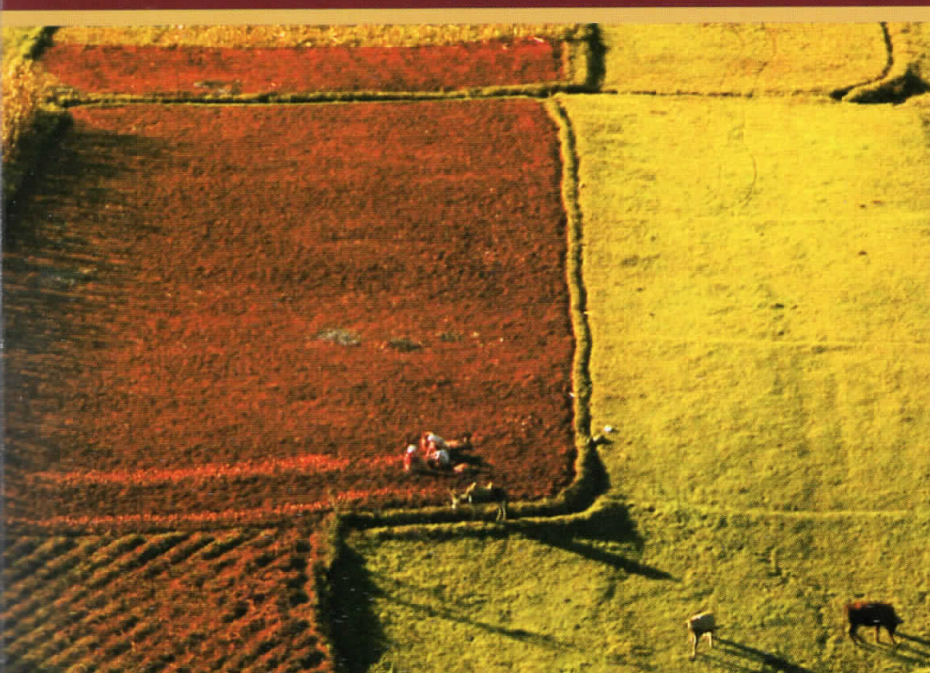
Пред повеќе од две децении го регистрирав интересот на Благоја Дрнков за влегување во структурата на материјата, свесен за фактот дека композицискиот однос на масите на земјата, металот и водата го повлекуваат во трагање во чисто ликовни феномени "сами за себе". Дрнков не можеше да му одолее на тој предизвик. Ги прифати исто така како што и низ изминатите години и децении ги следеше техничките иновации во светот на фотографијата, на размислата за естетиката на визуелната култура. Експонатите што денес се пред нас потврдуваат дека таа нишка Благоја Дрнков не ја напуштил. Повеќе од тоа, тој открил нови ненасетени визури на просторот на полињата на Македонија. Пределите меѓу Скопје, Велес, Тетово и Охрид снимени од хеликоптер, во лет, а потоа изведени со компјутерска обработка изненадуваат со својот колористички раскош, пастелна питомост, сугестивност на природните форми. Меѓутоа, во исто време полињата обременети со плодови на човечкиот напор ја откриваат и антрополошката димензија со вечно, трајно содејство на природниот предел и егзистенцијата "под небескиот свод".

Пред нас се експонати на еден авторски подвиг реализиран пред година - две, кога Благоја Дрнков успеа за прв пат, по долги подготовки, да застане со сочивото на објективот над мотивите, полињата, патиштат, нивите и оризовите водени огради, да ја побара нивната хармонија, нивниот внатрешен ред, траење и промени. Верувам дека во оваа фаза остварил и циклуси на архитектонски комплекси, тврдини, археолошки наоѓалишта и сакрални светилишта. Можеби тие ќе бидат повод за нови средби со експонатите на Благоја Дрнков. Убеден сум дека и ликовните уметници и почитувачите на љубопитниот истражувач Благоја Дрнков денес ќе откријат една друга димензија на нескротливиот дух кој и во својата девета деценија е подготвен да не изненади.

Д-р. Цветан Грозданов

Half a century ago Blagoja Drnkov began the systematic building up of his unique treasury of visual works created through a combination of his lens and his visual imagination. This was when he joined the Macedonian Ethnological Museum, which incorporated everything that can be created from earth, water and fire, in volume, colour and drawing. From the cruelty and nobility of nature and human existence within it to the recreation of the visible world in a work of art. At the time when I first met Blagoja Drnkov he was already an experienced, mature and distinguished master of photography, and his cycles of works, which resounded with the stirring rhythm of the dancers of the men's dance "Teškoto", with the chromatic ceramic harmonies of the craft of the Miladinovs' parents and of Racin, and the amazing fishing with birds in the waters of Lake Dojran, were already to be found on the front pages of magazines in our country and abroad.

I knew that from an early age the camera had been an inherent part of his life, of his expression, of his very existence. His colleagues from Oto-Bihali Merin's circle, then legends of photography, Dabac, Grčević and Stanimirović, used to say: this must have been done, or this can only be done by Blagoja Drnkov. Today it is history, that time when the truth about the Macedonian climate, its landscape, its visual forms, and, above all, its people, found its voice in the photographs of Blagoja Drnkov: authentically, violently, but also with the warmth of a man originating from this soil. This personal contribution of Blagoja Drnkov's will be valued by those who follow the development of Macedonian photography before and after 1950.

In the years when frescoes, icons and the architecture of mediaeval Macedonia were being revealed, Blagoja Drnkov set off on a new campaign of visual exploration. The eye of his camera recorded these new finds, the photographs of which reached the world in prestigious editions, in the colour prints which by then were beginning to appear in scholarly volumes too. The stereotype of black and white photography as the ideal documentary record was losing the battle against the penetration of colour and the accomplishments in the development of the printing technology. Here, in our midst, Blagoja Drnkov fought his battle with the lethargy of some art editors who were not keeping up with the times. Even today, he is endeavouring, with fanatical persistency, to impose the standards of European visual culture.

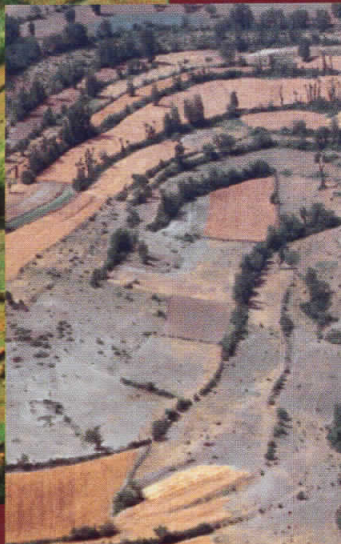
More than two decades ago I registered Blagoja Drnkov's interest in entering into the structure of matter, aware of the fact that the composition of masses of earth, metal and water was taking him on a search for purely visual phenomena "per se". Drnkov could not resist this challenge. He accepted it as over the years and decades he had accepted technical innovations in the world of photography and developments in the notion of aesthetics in the visual arts. The works we can see today are a confirmation that Blagoja Drnkov has never abandoned that trail. Much more than that, he has discovered new, unthought of, views of the Macedonian plains. The areas around Skopje, Veles, Tetovo and Ohrid taken from a helicopter, and then computer-processed, surprise us with their abundance of colour, their pastel softness, and the suggestivity of natural forms. At the same time, however, these plains pregnant with the fruits of human labour also reveal the anthropological dimension of the eternal, on-going interaction between nature and all existence under the heavens.

Today we have before us the results of an exploit the artist undertook a couple of years ago, when following lengthy preparations, Blagoja Drnkov was able, for the first time, to place himself and his view-finder above his subjects: the fields, the roads, the ploughed land and the dykes in the rice fields, to search for their harmony, their internal order, for what lasts and what changes. I understand that he also took photographs of architectural complexes, fortresses, archaeological sites and shrines. These will perhaps provide an opportunity for yet more encounters with the work of Blagoja Drnkov. I am convinced that both visual artists and the admirers of this inquisitive explorer, Blagoja Drnkov, will today discover yet another dimension of his untameable spirit which is able to surprise us even in the ninth decade of his life.

Dr. Cvetan Grozdanov

Translated into English by
Ljubica Arsovska

Благоја Дрнков

Уметник, фотограф, режисер и снимател на документарни филмови, роден 1914 во Скопје. Носител е на звањата Мајстор на фотографија и АФИАП.

Основите на фотографијата ги совладува во раното детство. По завршувањето на Вишото трговско училиште во 1933 година се вработува како раководител на една фото и оптичка трговија во Скопје, каде што се запознава и ја користи тогаш најсовремената опрема за аматерска фотографија и филм, и истата година ги снима и своите први филмски кадри.

По војната работел во повеќе реномирани институции како фотограф, филмски снимател и режисер-снимател. Во 1948 го снимил првиот македонски документарен филм: "Идни чуvari на народното здравје".

Студиски престојувал во повеќе светски центри. Серијата "Прети - стари занаети" што ја реализира за ТВ Скопје освои бројни награди и признанија, а неговата изложба на 95 kolor фотографии "Поглед на Македонија" обиколи бројни градови ширум светот.

Неговите дела се прикажани на повеќе самостојни изложби (1955, 1970, 1974, 1978, 1980, 1981, 1991, 1993, 1994, 1996, 1997) и на многу меѓународни групни изложби, во Македонија и во странство.

Добитник е на голем број домашни и странски награди и признанија, меѓу кои и највисоката награда "11 Октомври" за животно дело, во 1994.

Blagoja Drnkov

Artist, photographer, film director and documentary cameraman, born in 1914 in Skopje. He has received the distinction of being made a Master of Photography and AFIAP.

He became acquainted with the basics of photography in his early childhood. After completing higher commercial secondary school in 1933, he worked as a manager of a photographic and optical store in Skopje. Here he had the opportunity to get to know and make use of the then most contemporary equipment for amateur photography and filming. In the same year he shot his first film sequences.

After World War II he worked in a number of prominent institutions as a photographer, cameraman and director cameraman. In 1948 he shot the first Macedonian documentary film, *Future Guardians of the People's Health*.

He has made study visits to a large number of world centres. The series *Fingers - Old Crafts* which he made for TV Skopje won several prizes and awards, and his exhibition *A View of Macedonia*, a collection of 95 colour photographs, has been seen in numerous cities throughout the world.

He has shown his work at one-man exhibitions (1955, 1970, 1974, 1978, 1980, 1981, 1991, 1993, 1994, 1996, 1997) and at numerous international group exhibitions both at home and abroad.

He has been the recipient of a large number of Macedonian and foreign awards, among which the chief is the 11th October Award for his life's work, made in 1994.